

Vanuit het hospice

Bewoonster wordt opgehaald door de Stichting Ambulance Wens

Elk mens heeft een uniek leven met een uniek verhaal. In het hospice kun je een boek schrijven over alles wat we horen en zien: ontroerende momenten, ontmoetingen en gesprekken. Het ontroert je omdat de klok van het leven op een bijzondere manier tikt. Alles krijgt daardoor extra kleur en inhoud. Dit noemt men kwaliteit van leven.

Wij doen met ons allen ons uiterste best goed te luisteren naar de bewoners en hun naasten om te horen wat ze nodig hebben. In deze Nieuwsbrief kunt u lezen hoe wensen van bewoners werden vervuld. Vaak weet men niet dat er nog dromen zijn die zelfs nu nog kunnen uitkomen! Ook hierbij helpen, is palliatieve terminale zorg: mensen helpen om het leven op te zoeken – de dood komt vanzelf wel. Onze bewoners (ook zijn ze doodziek) zijn in de eerste plaats mens, met waardigheid, autonomie en wensen. Vervulling van wensen lijkt ver weg, zelfs onmogelijk in dit stadium van leven, maar met hulp van de Stichting Ambulance Wens komt het dichtbij.

Stichting Ambulance Wens

Een dagje uit met professionele zorg bij de hand wordt een hoogtepunt waar men samen met familie en vrienden, die mee kunnen gaan dankbaar op kan terugkijken.

De laatste maanden heeft het hospice volledige bezetting. Alle zes kamers worden nu bewoond. Zelfs de kamer die we in uiterste geval gebruiken was nodig om iemand - die geen dag langer kon wachten - op te kunnen nemen.

2e Verjaardag Hospice

Op vrijdag 15 mei vierden we de 2e verjaardag van het hospice met koffie en zelfgebakken taarten. Iedereen was uitgenodigd om op verjaardagsbezoek te komen. En dat gebeurde ook! Het bestuur

is het team van coördinatoren, verpleegkundigen en vrijwilligers zeer dankbaar voor alle zorg die zij met hart en ziel geven aan alle bewoners.

Ik wens u allen een goed en vooral gezond Nieuwjaar 5770! Sjana Tova.
Sasja Martel, Directeur

Steun ons met uw gift!

Stichting Vrienden Joods Hospice Immanuel
Doneer nu op rekeningnummer 45.54.44.277

Kamerleden bezoeken hospice

Bijzonder blij waren we met de aandacht van de overheid voor ons hospice. Esmé Wiegman (lid Tweede Kamer – Christen-Unie) en Anouschka van Miltenburg (lid Tweede Kamer - VVD).

Ze brachten afzonderlijk een bezoek aan het hospice en andere instellingen van het Joods Zorgcircuit (de koepel van alle joodse zorginstellingen). Beide Kamerleden spraken met bewoners en vrijwilligers en waren onder de indruk van ons werk.

Esmé Wiegman bezoekt bewoonster - Directeur Sasja Martel in gesprek met Esmé Wiegman en uiterst rechts met Anouschka van Miltenburg.

Een kijkje nemen in de supermarkt kan ook een uitje zijn

Een geschenk uit de hemel Min HaSjamajiem

De laatste maanden kom ik dagelijks in het JHI om mijn echtgenoot te bezoeken. Niet alleen hij wordt omringd met liefdevolle zorg van alle vrijwilligers, verpleging en artsen, maar ook wij, zijn gezin, worden omarmd door deze engelen. Er is altijd een luisterend oor, aandacht en zorg, ook voor ons die moeilijke tijden doormaken. De keerzijde van duisternis is licht, zoals alles in het leven een keerzijde heeft. Over dit licht wil ik graag iets met u delen.

In het hospice verbleef ook een mevrouw die ik kende uit een ver verleden. Dagelijks zag ik haar en haar familie. Blij verrast was ik met de uitnodiging om met beide families vrijdagavond Sjabbat te vieren. Ik keek er naar uit, maar toen het vrijdag werd lag ik met koorts in bed en moest ik helaas afzeggen. Deze boodschap was blijkbaar niet goed doorgekomen want 's middags werd ik gebeld door een medewerker van het hospice die mij enthousiast vertelde hoe mooi de tafel er uit zag en hoe heerlijk er gekookt was. Ik vertelde haar dat ik met griep in bed lag en dat ik gemeld had dat ik er helaas niet bij zou kunnen zijn, maar dat mijn man en zoon wel zouden komen. Een paar minuten later werd ik echter gebeld door mijn man die mij meedeelde dat hij niet zonder mij Sjabbat wilde vieren. Drie mensen minder aan tafel en dat op het laatste

moment, dat vond ik niet kunnen tegenover al die mensen die zich in hadden gezet voor deze bijzondere maaltijd. Uit bed dus, koich (kracht) verzamelen, aankleden en toch naar het hospice. Kabbalat Sjabbat (de ontvangst van Sjabbat), zowel koningin als bruid wachtte ons daar met een geur van kippensoep, een prachtig gedekte tafel, licht dat alleen te zien is op deze momenten, families en vrienden speciaal overgekomen uit Amerika. De Sjabbat is het kostbaarste geschenk dat de mens uit de schatkamer van de Allerhoogste heeft ontvangen. De liefde voor de Sjabbat is de liefde van de mens voor hetgeen hij en de Allerhoogste gemeen hebben. Deze avond was zoals de betekenis van de Sjabbat is, wij vierden de tijd, wij deelden hetgeen eeuwig is in de tijd. Wij wendden ons van

de resultaten van de schepping tot het mysterieuze van de schepping. David, onze verstandelijk beperkte zoon, en zeer muzikaal begaafd zong de sterren van de hemel, nog mooier dan anders speciaal voor dit moment voor de doodzieke mevrouw die tot tranen geroerd werd door de klanken van de eeuwenoude tekst. Hij moet met zijn scherp intuïtieve vermogen iets voorvoeld hebben... We wisten niet dat dit haar laatste Sjabbat zou zijn. Enkele dagen later overleed zij. De Sjabbat is een herinnering aan deze wereld en de komende wereld. Het is een voorbeeld voor beide werelden. Sjabbat is vreugde, heiligheid en rust. Vreugde behoort tot deze wereld. Heiligheid en rust zijn voor de komende wereld. Zo was het, deze Sjabbat. Min HaShamajiem (uit de hemel) een kostbaar geschenk. *Marion Zilvermit*, mantelzorgster

Giften per notariële akte

Joods Hospice Immanuel is vrijwel geheel afhankelijk van donaties. De stichting is een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) en giften zijn dan ook fiscaal aftrekbaar. Wij zijn blij met elke gift maar hebben vooral zekerheid op de lange termijn nodig.

U kunt ons hierbij helpen door een jaarlijkse donatie voor de duur van 5 jaar per notariële akte vast te leggen. Uw notaris kan u hierover uitgebreid informeren. Uiteraard kunt u ook contact opnemen met ons.

Mocht u vragen hebben: 020-4420676.

Dankzij uw steun!

Alleen dankzij donaties en giften van particulieren kan ons hospice zijn werk doen. Het verblijf in een hospice wordt door de meeste ziektekostenverzekeraars niet vergoed. De inkomen afhankelijke eigen bijdrage van de bewoners is onvoldoende om deze kosten te dekken. Slechts de medische kosten worden door de AWBZ vergoed. Daarom doen wij een beroep op u!

Help de kring van Vrienden van het Joods Hospice groter groeien.

In onze brochure en op onze website (die binnenkort geheel vernieuwd zal worden) kunt u uitgebreid lezen over ons hospice. Wij ervaren dagelijks dat men

graag de laatste maanden, weken of dagen van zijn of haar leven in de eigen vertrouwde thuisomgeving wil doorbrengen, maar dat het helaas niet altijd mogelijk is. Dan is verblijf in ons hospice een verademing, niet alleen voor de zieke maar vaak ook voor de directe mantelzorgers. In een prachtige documentaire over ons hospice vertelt één van de bewoners zijn ontroerende verhaal. Hij neemt de kijker mee op zijn levenspad, dat door vele dalen is gegaan. In het hospice voelt hij zich voor het eerst veilig en opnieuw verbonden met zijn Joodse wortels. De documentaire en onze brochure kunt u bij ons bestellen (zie colofon). Wellicht haalt u er anderen mee over de streep om ons te gaan steunen. Mocht u mensen in uw omgeving kennen die meer informatie over ons hospice willen ontvangen dan horen wij dit graag van u!

Lija Hellendall gaf op 4 mei j.1 met Peter de Leeuw en Sander Veeken een concert (van joodse liederen in het Jiddisch en Hebreeuws) voor de bewoners.

Hospice niet meer weg te denken uit Joods Nederland

Die negen dagen van de meer dan vijftien weken die Bettina in de afgelopen anderhalf jaar in het Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis (AVL) had doorgebracht waren de moeilijkste. Wat zou de kweek opleveren? We vreesden het ergste, maar er was toch nog enige hoop. Het vocht achter de longen kon ook een andere oorzaak hebben.

Tijdens het gesprek met de doktoren werd het ons meegedeeld: 'medisch kunnen we niets meer doen.' Het woord 'hospice' viel. We waren

er nog niet aan toe. Nee, beslist thuis, in eigen omgeving verplegen. Alles werd in gereedheid gebracht, ziekenhuisbed, beademingsapparatuur... Een legertje verpleeg- en huishoudelijke hulpen werd ingehuurd. De invasie ging niet door, want in het AVL vonden ze toch 24 uur zorg per dag noodzakelijk. Het vervoer naar het Joods Hospice was voor Bettina uiterst moeilijk. Stel je voor, de laatste rit die je bewust meemaakt. In het begin voelde ze zich zeer onzeker en wilde voortdurend iemand bij zich hebben. Geen probleem, dochter Tsifjah en vriendin Carmen konden om en om 's nachts bij haar in de ruime kamer slapen. Maar na drie dagen

was het niet meer nodig. Ze voelde zich voldoende thuis. De volgende week zat ze grotendeels in haar rolstoel in de gezellige huiskamer of de serre beneden. Vele vrienden, waaronder enkelen uit Israël en Amerika, bezochten haar volgens een door ons opgesteld schema. Vrijdagavond aten we samen met onze kinderen en de familie van een andere patiënt. Zelf beleefde ik die weken in een soort roes. Ik woonde dicht bij het hospice en kon makkelijk even binnenlopen. Afwisselend met de kinderen brachten we er een groot deel van de dag door. De vele vrijwilligers, die een speciale opleiding hebben gehad, voelden onze gemoedstoestand goed aan. Een kop koffie, een vriendelijk en begripvol woord, het zijn de dingen die in een zo een situatie belangrijker dan wat dan ook zijn. Het bleek toch niet de laatste rit te zijn geweest. De 'Stichting Ambulance Wens' zorgde op Bettina's verzoek voor een uitstapje naar de Zaanse Schans. Ze had er buitenlandse vrienden vele keren rondgeleid. Wat genoot ze er in gezelschap van haar naasten nu zelf van. Een geweldige tip van het hospice! Daarna ging het sneller dan gedacht. Precies de dag van mijn zeventigste verjaardag zou de laatste worden. Bettina had nog een cadeau voor me laten kopen, maar ze sliep al te vast om het me nog zelf te kunnen geven. Onze kleinkinderen zongen voor mij aan haar bed 'lang zal opa leven'. Zou ze het toch nog hebben gehoord? Een moment om nooit te vergeten. Wat ben ik blij dat we toch voor het joods hospice hebben gekozen. De zorg die Bettina heeft ontvangen had thuis onmogelijk gegeven kunnen worden. Zo kon ze van haar laatste levensdagen nog het beste maken. Haar aandenken zij tot zegen, Zichrona Livracha. Het hospice heeft zijn plaats binnen het Nederlandse Joodse zorgcircuit meer dan verdiend. Niet meer weg te denken! *Joop Sanders*

Schenk een legaat aan Joods Hospice Immanuel

Als u er niet meer bent, gaan wij uit uw naam door. Door het hospice te begunstigen in uw testament helpt u de continuïteit van het Joods hospice veilig te stellen. Wij informeren u graag!

Met de vrijwilligers naar het theater

Het Landelijk Steunpunt voor Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg Nederland (VPTZ) ondersteunt 210 lokale organisaties voor vrijwillige palliatieve terminale zorg, thuis of in hospices.

Bij deze organisaties zetten ruim 8.000 vrijwilligers zich in voor mensen in hun laatste levensfase en hun naaste omgeving. Zij zijn een belangrijke schakel in de keten van zorgverlening rond het sterfbed. Zij bieden daar waar nodig aandacht, nabijheid en ondersteuning. Samen met de naasten van de patiënt doet de vrijwilliger de dingen die gedaan moeten worden in deze bijzondere periode. VPTZ Nederland ondersteunt de lidorganisaties op het gebied van communicatie en PR, kwaliteitsbeleid, training en opleiding, advies en informatie en belangenbehartiging.

De afscheidsmonologen

Dit jaar is het 25 jaar geleden de landelijke samenwerking tussen vrijwilligersorganisaties in de terminale zorg van de grond kwam: er zijn, met en voor elkaar. Dit moet uiteraard gevierd worden! Het grootste evenement dat georganiseerd wordt ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan is de theatervoorstelling 'De afscheidsmonologen: verrassende, ontroerende en humoristische verhalen

over de dood', die in ruim 70 theaters in Nederland gaat spelen. Deze voorstelling is een coproductie met Bos Theaterproducties en wordt geregisseerd door Leopold Witte (o.a. bekend van Orkater, Op reis met De Gouden Boekjes, Kamp Holland en Gooische Vrouwen). Een voorproefje hiervan kunt u beluisteren via: http://www.vptz.nl/asp/page_theaternieuws.asp Vanuit ons hospice gaan we met een grote groep vrijwilligers naar de voorstelling in Amstelveen in januari 2010. We zullen er dan met een kraampje staan om aandacht te vragen voor ons werk en hopen dat zich ook nieuwe vrijwilligers zullen melden.

Op zoek naar vrijwilligers

Het hospice kan pas volledig draaien (met zes bewoners) als er 100 vrijwilligers zijn. Wij hebben inmiddels circa 75 actieve vrijwilligers die de zorg voor de bewoners op zich nemen of die andere taken op zich genomen hebben die van evenveel belang zijn (zoals bestuur, kunstcommissie, computerondersteuning, administratie, bloemen, boodschappen, strijken).

Wij zoeken nog steeds gemotiveerde mensen, Joods en niet-Joods, die bereid zijn na het volgen van een cursus, zich in te zetten als vrijwilliger.

Vereisten? Jezelf durven zijn, er zijn voor de ander, even alles uit je eigen leven loslaten. Het lijkt misschien doodeng te werken in een hospice, maar de vrijwilligers die bij ons werken vertellen ons keer op keer dat het werk hen zoveel geeft, dat ze het ook bijna altijd los kunnen laten als ze weer

naar huis gaan, meestal vol inspiratie en met een goed gevoel!

Binnenkort starten we weer met een nieuwe cursus. Bel op of mail ons voor meer informatie. U kunt ook altijd een keer vrijblijvend meelopen.

Voor meer informatie over het vrijwilligerswerk in ons hospice: www.joodshospiceimmanuel.nl Of bel naar Nannette Blitz-Verdooner: 06-54618958, coördinator vrijwilligers.

Word Vriend of zoek een nieuwe vriend!

In een hospice worden alleen de medische kosten vergoed vanuit de AWBZ, maar niet de verblijfskosten. Wij kunnen de werkelijke kosten (€50 per dag) slechts voor een klein deel verhalen op de bewoners en vragen hen een inkomensafhankelijke bijdrage. Het gemiddelde verblijf in een hospice is 3 weken, maar het komt regelmatig voor dat mensen een paar maanden bij ons wonen. Dan wordt soms zelfs deze eigen bijdrage voor bewoners te veel. Vanwege het structurele tekort, zijn wij afhankelijk van donaties en doen daarom een beroep op u.

Indien u ons al steunt, kunt u ons ook helpen met het introduceren van nieuwe Vrienden. Wij hebben Word Vriend kaartjes die wij u graag opsturen! Mocht u graag iets concreets willens steunen in ons hospice dan is dit ook mogelijk:

- **Adopteren van een kamer** gedurende 1 jaar: €4500
- **Sponsoring van de kopjes koffie** die er jaarlijks gedronken worden door bewoners, familie, vrijwilligers: echte bakjes troost! €1000
- **Jaarlijks onderhoud van de tuin:** €3000

De nieuwe expositie van Tami Verheul (papierknipkunst met joodse thema's)

Rennen voor het hospice

Raymond Schloss zal op 1 november a.s. de New York Marathon gaan lopen Raymond Schloss wil elke te rennen kilometer laten sponsoren waarbij de opbrengst geheel naar het Joods Hospice Immanuel wordt overgemaakt. Wat een mooi gebaar! Wij wensen Raymond heel veel succes en hopen dat velen (ook u?) hem hierin zullen steunen. Run for life!! Voor meer informatie: r.schloss@hccnet.nl

“Ik zou zo graag nog een keer naar zee willen...”

Joods Hospice maakt laatste dromen waar samen met Stichting Ambulance Wens

Het hospice helpt graag mee de laatste wens van onze bewoners te vervullen en doet dit in nauwe samenwerking met de Stichting Ambulance Wens. Vanzelfsprekend gebeurt dat alles onder begeleiding van professioneel ambulance personeel en een ambulance met comfortabele brancard.

Helaas durven terminale patiënten - vaak door een lang ziekteproces - hun laatste wensen niet meer kenbaar maken omdat ze denken dat het toch niet meer mogelijk is. De wereld heeft zich vaak verkleind tot de kamer en het bed. Als een terminale patiënt echter in een omgeving is waar kwaliteit aan het leven toegevoegd wordt, en men de patiënt in de eerste plaats als mens behandelt, dan blijkt er nog heel veel mogelijk. Men legt de nadruk op wat nog wel mogelijk is en wat onmogelijk lijkt. Als de patiënt zich weer als mens aangesproken voelt ko-

men de dromen en wensen naar boven. En dan is een stichting als de Ambulance Wens een uitkomst! Een aantal bewoners van ons hospice heeft gebruik gemaakt van deze unieke organisatie en wensen in vervulling zien gaan. Zo werd er een tocht naar Katwijk aan Zee en een onvergetelijke dag samen met familie en vrienden naar de Zaanse Schans gemaakt. Maar ook een bezoek aan de supermarkt! Voor meer informatie en ontroerende verhalen: www.ambulancewens.nl

Colofon Deze nieuwsbrief werd gesponsord. Wij zijn weer op zoek naar sponsoren, neem contact met ons op!

Joods Hospice Immanuel | Amstelveenseweg 665 | 1081 JD Amsterdam | T (020) 4420676 | M (06) 25252884 | E info@joodshospiceimmanuel.nl | W www.joodshospiceimmanuel.nl
Stichting Vrienden van het JHI | Voor donaties: ABN-AMRO 455444277 | **Bestuur:** Bram Haas (voorzitter), Marco de Groot (penningmeester), David Gorin (secretaris), Max Groen (lid) en David Serphos (lid) **Directie en staf:** Sasja Martel (directeur), Ruben van Coevorden (arts hospice/medisch adviseur), Nannette Blitz-Verdooner (coördinatie vrijwilligers), Saskia Groen (coördinatie vrijwilligers), Lija Hellendall (oproepcoördinator) en Jansje Stodel (leden- en financiële administratie) **Redactie nieuwsbrief:** Sasja Martel, Jansje Stodel, David Serphos
Fotografie: Sasja Martel e.a. | Grafische vormgeving: www.veekstudio.nl